

La Barraca del Guenyo

Castellnou de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: A l'E de la riera de Bellver i al S del torrent del Graner
Emplaçament A 205m del Putxot

Coordenades:

Latitud: 41.836
Longitud: 1.82131
UTM Est (X): 402133
UTM Nord (Y): 4632239

Classificació

Número de fitxa 08062 - 30
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 016A00001
Fitxes associades:
[El Putxot](#)
Autoria de la fitxa Laura Llorens Travé i Jordi Tornés Bes
Data de registre de la fitxa: dt., 23/01/2007 - 01:00

Descripció

Barraca de grans dimensions construïda amb pedra i argamassa, de planta única circular. Aquesta es troba a l'interior d'un bosc, prop del Putxot. Les pedres dels murs es troben enfalcades per pedres molt petites, que serveixen de suport en combinació amb l'argamassa. La coberta és de volta cònica feta a partir de filades de lloses planes i pedres petites que es van tancant cap a l'interior. Tal com explica Soler Bonet, "les pedres es col·loquen formant pendent cap a l'exterior per expulsar l'aigua" SOLER i BONET (1994:31). A més a més, s'observa un voladís doble que permet millorar el desaigüat. La volta de pedres està coberta per terra i pedres petites que en garanteixen la impermeabilitat. El caramull que corona la volta consta de diverses pedres sobreposades per deixar veure la claror des de l'interior, així com permetre la ventilació del foc que es feia dins la barraca per escalfar-se; cal observar que les parets estan fumades. L'entrada a la barraca presenta una obertura rectangular, amb una llinda de pedra molt allunyada del voladís.

A l'interior de la construcció trobem una repisa, un banc de pedra i una llar de foc, que aprofita el mateix mur buidat. A la part superior esquerra de la llar hi ha una obertura que servia, com el caramull, per ventilar el fum.

Història

El conreu de la vinya al Bages té uns orígens molt antics. Es creu que la suposada ciutat romana de Bakasis seria una peça clau a l'hora de donar una cronologia a aquest conreu al Bages. L'etimologia de Bakasis es troba relacionada amb Bacus, déu grec del vi i de l'embriaguesa, i d'aquí sorgeixen els noms Bagas, Baias, Bages o Baies, entre d'altres, documentats al segle X. La tradició del conreu de la vinya en aquesta comarca es mantindrà al llarg de l'Edat Mitjana seguint uns nivells de producció irregulars fins que, a l'entrada del segle XVIII, passa a ser un dels productes més importants per al desenvolupament de la zona. Al segle XIX passà a ser una de les comarques que produïa més vi de Catalunya. Però a finals d'aquest segle la fil·loxera, plaga provinent de França que afectava la vinya, es produí un gran retrocés del conreu i amb aquest una forta crisi social i econòmica. Tot i la implantació de ceps americans, que no patien els efectes de la fil·loxera, el conreu de la vinya no tornaria a assolir els mateixos índexs de producció al Bages, com és el cas de Castellnou de Bages. La majoria de les barraques de vinya i feixes que conserva el municipi daten d'aquest període anterior a la crisi de la fil·loxera. La seva construcció es relaciona estretament amb la vinya, ja que en llaurar el camp, la pedra seca que es treia s'utilitzava per fer les feixes o les barraques, que servien per aixoplugar el pagès, per guardar les eines, o bé, en alguns casos, residir-hi.

Un tal Josep Soladríguez, més conegut com el Guenyo, va viure fins el 1950 en aquesta barraca gran al costat del Putxot anomenada La Barraca del Guenyo. El Guenyo havia viscut a El Putxot amb nou famílies més, però quan a final del segle XIX arribà la fil·loxera, la gent abandonà casa i terres, excepte aquest personatge.

Bibliografia

AA.VV. (2000). Les cabanes i els marges. 1r curset d'estiu sobre arquitectura popular. Associació Amics de l'Arquitectura Popular. Cervera.

PLANS MAESTRA, Jaume (1994). Construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Secció d'Estudis del Centre Excursionista de la Comarca del Bages. Manresa.

SOLER BONET, Josep (1994). Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca... Centre d'Estudis del Bages. Manresa.

